

Vaikutusten ennakkoarviointi (EVA)

Aloita ennakkoarviointi jos:

- ☐ aluehallitus oma-aloitteisesti tekee selvityksen tai suunnitelman
- ☐ tarpeen mukaan, kun vastataan lausuntoihin, esityksiin tai kirjeisiin
- ☒ valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia tietylle ihmisryhmälle tai alueelle
- ☒ valmisteltavalla asialla on merkitystä organisaation toimintaan ja talouteen

Ei arviointia: yksilöasioiden jaosto, oikaisuvaatimukset, viranhaltijoiden nimeämiset ja tiedoksi merkittävät asiat

Asia: Sosiaalihuoltolain ja terveydenhuoltolain vaikutus Kuhmossa toimivan arviointi- ja kuntoutusyksikön toimintaan

Toimielin: Kokous . .20 § (Aikaisemmat käsittelyt: 11.12.2023, 25.3.2024, 26.8.2024)

Valmistelija(t): Kaisa-Mari Käyhkö, Ritva Kanervo, Metti Järvikallio, Arja Horto

Esittelijä: Sami Mäenpää

Nykytila: Kainuun hyvinvointialueen ensimmäinen arviointi- ja kuntoutusyksikkö sijaitsee Hoitokoti Honkalinnan yhteydessä, jossa tuotetaan sosiaalihuoltolain §21c mukaista lyhytaikaista ympärivuorokautista asumista.

Tässä eva:ssa on kuvattu lainsäädännön vaikutusta Kuhmon arviointi- ja kuntoutusyksikön toimintaan:

0-vaihtoehto= nykytilan kuvaus Kuhmosta: Sosiaalihuoltolain §21c mukainen lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen osana hoitokoti Honkalinnaa

1-vaihtoehto) Sosiaalihuoltolain §22 lyhytaikainen laitoshoido, erillisenä toimintayksikkönä/palvelupisteenä sijoittuen Honkalinnan rakennuksen tiloihin

2-vaihtoehto) Terveydenhuoltolain §67 mukainen lyhytaikainen osastohoido (profiili kevyempi kuin tk-sairaalassa), erillisenä toimintayksikkönä/palvelupisteenä sijoittuen Honkalinnan rakennuksen tiloihin

	Vaihtoehto 0: Toiminta jatkuu nykyisellään:	Vaihtoehto 1:	Vaihtoehto 2:
Esitys	Sosiaalihuoltolain §21c mukainen lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen, osana Hoitokoti Honkalinnaa	Sosiaalihuoltolain §22 lyhytaikainen laitoshoidto, omana palvelupisteenä sijoittuen Honkalinnan tiloihin.	Terveystenhuoltolain §67 mukainen lyhytaikainen osastohoidto, omana palvelupisteenä sijoittuen Honkalinnan tiloihin.
Vaikutus asiakkaisiin ja asukkaisiin (eri väestöryhmät huomioiden) Strategian osa-alue: Teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle	Profiili sosiaalihuollollinen, lyhytaikaista kuntouttavaa ympärivuorokautista palveluasumista kodinomaisissa tiloissa hoivayksikön sisällä. Tarvittaessa kotisairaalan asiakkuus. Asiakkaat ohjautuvat yksikköön palvelutarpeen arviointiin ja kuntoutumaan kotona asumisen mahdollistamiseksi. Yksikköön voi siirtyä lyhytaikaiseen hoitoon myös tervetystenhuollon yksiköstä tervetystenhuollon suosituksesta, jolloin tervetystenhuollolliset palvelut järjestetään kotisairaalan kautta. Yksikössä on kriisipaikka (1-2) ja odotetaan pitkäaikaista asumispaikkaa.	Profiili sosiaalihuollollinen, lyhytaikaista kuntouttavaa osastohoidtoa. Asiakkaat ohjautuvat yksikköön palvelutarpeen arviointiin ja kuntoutumaan kotona asumisen mahdollistamiseksi. Yksikköön voi siirtyä lyhytaikaiseen hoitoon tervetystenhuollon yksiköstä tervetystenhuollon suosituksesta, jolloin tervetystenhuollollisia palveluja voi toteuttaa myös yksikön henkilöstö. Yksikössä on kriisipaikka (1-2) ja odotetaan pitkäaikaista asumispaikkaa (huomoiden Kuhmon lyhytaikaisten asumispaikkojen määrän väheneminen).	Profiili sairaanhoidollinen, lyhytaikaista kuntouttavaa osastohoidtoa. Profiili kuitenkin tk-sairaalahoidtoa kevyempi, joka mahdollistaa avohoidon hoitotyön tukemisen. Potilaat ohjautuvat yksikköön jatkohoidtoon sekä palvelutarpeen arviointiin ja kuntoutumaan kotona asumisen mahdollistamiseksi. Kriteerit mahdollistavat nyystä toimintaa vaativamman lääkehoidon toteuttamisen. Yksikössä on kriisipaikka (1-2) ja odotetaan pitkäaikaista asumispaikkaa (huomoiden Kuhmon lyhytaikaisten asumispaikkojen määrän väheneminen).

	+ Asumispaikan odottajat maksavat yhtäläisen asiakasmaksun jokaisessa kunnassa.	- Kuhmolaisten asumispaikan odottaminen tapahtuu aky:ssä, jolloin osastohoidon mukaiset maksut. Asiakkaalle kohdentuvat kustannukset asettavat kainuulaiset eriarvoiseen asemaan muissa kunnissa. Muissa kunnissa odotetaan pääsääntöisesti asumisyksikössä.	- Kuhmolaisten asumispaikan odottaminen tapahtuu aky:ssä, jolloin osastohoidon mukaiset maksut. Asiakkaalle kohdentuvat kustannukset asettavat kainuulaiset eriarvoiseen asemaan muissa kunnissa. Muissa kunnissa odotetaan pääsääntöisesti asumisyksikössä.
	+ Osastoilla tapahtuva asumisen odottaminen vähäistä.	- Kuhmolaisten asumisen odottaminen tapahtuu pääsääntöisesti osastolla, osaston kuormitus.	- Kuhmolaisten asumisen odottaminen tapahtuu pääsääntöisesti osastolla, osaston kuormitus.
	- Lainsäädäntö vaikuttaa terveydenhuollollisia palveluja tarvitseville asiakkaalle kohdentuviin kuluihin, yksikköä käyttää lähinnä paikkakuntalaiset. Kulut voivat olla esteenä yksikköön tulemiselle, joten palvelun käytettävyys ei ole tasavertaista kainuulaisia kohtaan.	+ Lainsäädäntö vaikuttaa asiakkaalle kohdentuviin kuluihin positiivisesti, joten palvelua voivat käyttää kaikki kainuulaiset.	+ Lainsäädäntö vaikuttaa potilaalle kohdentuviin kuluihin positiivisesti, joten palvelua voivat käyttää kaikki kainuulaiset.
	-MATKAT 1. Terveystenhuollon suosituksesta lyhytaikaiseen hoitoon tuleville asiakkaille omavastuu ja Kela-korvaus Kelan harkinnan mukaan.	+MATKAT 1. Terveystenhuollon suosituksesta omavastuu ja Kela-korvaus.	+MATKAT 1. Terveystenhuollon läheteellä omavastuu ja Kela-korvaus.

	2. Ilman terveydenhuollon suositusta tulevat maksavat itse matkat. -LÄÄKKEET Omat päivittäiset lääkkeet sekä kotisairaalan potilaille maksuun sisältyvät tarvittavat lääkkeet. -VAATTEET Omat vaatteet, vaatteiden pesu itse tai pesulapalvelu 90 €/kk (v.2025). -HOITOTARVIKKEET Omat päivittäiset hoitotarvikkeet, kotisairaalan tarvikkeet sisältyvät hoitopäivämaksuun. -HOITOPÄIVÄN HINTA ASIAKKAALLE Asiaksmaksulaista v.2025 66,90 €/ vrk, hoitopäivän hinta sama kuin lyhytaikaisessa asumisessa, ei kerrytä maksukattoa, tarvittaessa maksualennuspäätös.	2. Ilman terveydenhuollon suositusta tulevat maksavat itse. +LÄÄKKEET Lääkkeet sis. laitosmaksuun. +VAATTEET Laitosvaatteet. +HOITOTARVIKKEET Sisältyy hoitopäivämaksuun. +HOITOPÄIVÄN HINTA ASIAKKAALLE Asiaksmaksulaista v.2025 66,90 €/ vrk, hoitopäivän hinta sama kuin tk-sairaaloissa, laitosmaksu kerryttää maksukattoa.	2. Laitosten väliset siirrot sis. hoitopäivän hintaan. +LÄÄKKEET Lääkkeet sis. laitosmaksuun. +VAATTEET Laitosvaatteet. +HOITOTARVIKKEET Sisältyy hoitopäivämaksuun. +HOITOPÄIVÄN HINTA POTILAALLE Asiaksmaksulaista v.2025 66,90 €/ vrk, hoitopäivän hinta sama kuin tk-sairaaloissa, laitosmaksu kerryttää maksukattoa.
Vaikutus henkilöstöön ja uudistumiseen Strategian osa-alueet: Johdamme osaamista, työkykyä ja hyvinvointia Uudistamme rohkeasti	HENKILÖSTÖMITOITUS Henkilöstömitoitus määrittyy sosiaalihuoltolain mukaisesti, asiakkaiden tarpeiden mukaisesti (vähimmäismitoitus v.2025 0,6; Kuhmoon arvioitu 0,65 + osuus Honkalinnan kotiutushoitaja ja	HENKILÖSTÖMITOITUS Henkilöstömitoitus määrittyy sosiaalihuoltolain mukaisesti, asiakkaiden tarpeiden mukaisesti (vähimmäismitoitus v.2025 0,6; Kuhmoon arvioitu 0,65 + osuus Honkalinnan kotiutushoitaja ja	HENKILÖSTÖMITOITUS Henkilöstömitoitus määrittyy terveydenhuoltolain mukaisesti/toimintalähtöinen mitoitustalaskelma (arvio 0,75+ esihenkilö, kotiutushoitaja ja sihteeri).

	esihenkilö), myös kuntouttava henkilöstö voidaan laskea mitoitukseen. Sairaanhoitaja kolmessa vuorossa. LÄÄKÄRI Yksikössä nimetty vastuulääkäri. Lääkärin saavutettavuus virka-ajan ulkopuolella toimii tilannekeskuksen kautta. KUNTOUTUS Tavoitteena kotiin kuntoutuminen. Kotikuntoutuksen johdolla. - AKUUTTI KOTISAIRAALA Työtehtäviä jonkin verran. TEHTÄVÄKUVA -/+Tehtäväkuva painottuu hoivaan, kuntoutukseen ja tarvittaessa toteutettaviin kotisairaalan tehtäviin (kotisairaala aloittaa ja lopettaa hoidon). -Yksikön profiilin vaikutus sairaanhoitajien tehtäväkuvaan ja pysyvyyteen.	esihenkilö), myös kuntouttava henkilöstö voidaan laskea mitoitukseen. Sairaanhoitaja kolmessa vuorossa. LÄÄKÄRI Yksikössä nimetty vastuulääkäri. Lääkärin saavutettavuus virka-ajan ulkopuolella sovittava. KUNTOUTUS Tavoitteena kotiin kuntoutuminen. Kotikuntoutuksen johdolla. +/- AKUUTTI KOTISAIRAALA Työtehtäviä vähäisesti. Henkilöstön osaaminen, luvat ja asiakaskriteerit määrittävät. TEHTÄVÄKUVA +/-Tehtäväkuva painottuu hoivaan ja kuntoutukseen, osastohoidon tehtäviin. Terveystenhuollollisia tehtäviä.	Sairaanhoitaja kolmessa vuorossa. LÄÄKÄRI Yksikössä nimetty vastuulääkäri. Lääkärin saavutettavuus 24/7, Kaks:n lääkärin puh.konsultaatio. KUNTOUTUS Tavoitteena kotiin kuntoutuminen. Kotikuntoutuksen johdolla. +AKUUTTI KOTISAIRAALA Ei työtehtäviä, akuutti kotisairaala voi saada apua yksiköstä. TEHTÄVÄKUVA +Tehtäväkuva painottuu hoitoon ja kuntoutukseen, osastohoidon tehtäviin. Itsenäisiä terveydenhuollollisia tehtäviä. +/- Yksikön profiilin vaikutus sairaanhoitajien tehtäväkuvaan ja pysyvyyteen.
--	---	--	---

		+/- Yksikön profiilin vaikutus sairaanhoitajien tehtäväkuvaan ja pysyvyyteen.	
Vaikutus johtamiseen ja palvelujen järjestämiseen (johtamisjärjestelmät ja tuotantotavat) Strategian osa-alueet: Teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle Johdamme osaamista, työkykyä ja hyvinvointia	+ Yksikkö toimii osana Hoitokoti Honkalinnaa, kustannuksia alentava vaikutus. Organisoituminen iäkkäiden palveluissa.	- Yksikkö toimii omana palvelupisteenä Hoitokoti Honkalinnan tiloissa. Organisoituminen iäkkäiden palveluissa.	Toiminta on lääkärijohtoista. - Yksikkö toimii omana palvelupisteenä Hoitokoti Honkalinnan tiloissa. Organisoituminen terveysterveystiloihin.
Vaikutus talouteen (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä) Strategian osa-alue: Toimimme kestävästi tehokkaasti	Laskelma liitteenä. Vain yhden hengen huoneet mahdollisia (shl). + Asiakasmaksutuotot ennallaan +/-Kotisairaalan ja ensihoidon käyttöä jonkin verran.	Kahden hengen huoneet mahdollisia (osasto). - Alentaa hva:n asiakasmaksutuottoja. + Vähentää kotisairaalan ja ensihoidon käyttöä, ei kuitenkaan suunniteltuja muutoksia resursointiin.	Laskelma liitteenä. Kahden hengen huoneet mahdollisia (osasto). - Alentaa hva:n asiakasmaksutuottoja. + Ei kotisairaalan käyttöä ja vähentää ensihoidon käyttöä, ei kuitenkaan suunniteltuja muutoksia resursointiin.
Vaikutus terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen Strategian osa-alue:	- Kaikki terveysterveystiloihin käyttävät kainuulaiset eivät pysty käyttämään akyn tarjoamaa palvelua sosiaalihoito maksujen vuoksi.	+ Kainuulaisten tasa-arvoinen kohtelu palvelun saatavuudessa välimatkat huomioiden.	+ Kainuulaisten tasa-arvoinen kohtelu terveysterveystiloihin saatavuudessa välimatkat huomioiden.

Teemme yhdessä ihmiseltä ihmiselle			
Kehittämishankkeiden vaikutukset (organisaation omat, alueelliset ja kansalliset) Strategian osa-alue: Uudistamme rohkeasti	Palvelurakenteen keventäminen + Ei vaikutusta nykyisiin paikkamääriin. + Mahdollistaa paikkojen joustavan käytön kotona asumisen tukemiseksi ilman terveydenhuollollista palvelutarvetta.	Palvelurakenteen keventäminen -/+ Vähentää sosiaalihuoltolain mukaisia lyhytaikaisen asumisen paikkoja 12, lisää sosiaalihuoltolain mukaisia osastopaikkoja 12 (uusi palvelumuoto). + Mahdollistaa paikkojen joustavan käytön kotona asumisen tukemiseksi ilman terveydenhuollollista palvelutarvetta.	Palvelurakenteen keventäminen - Vähentää sosiaalihuoltolain mukaisia lyhytaikaisia asumisen paikkoja 12 lisää terveydenhuoltolain mukaisia osasto paikkoja 12. - Kuhmolaiset asumisen odottajat kuormittavat paikkojen käyttöä, kuukausittain 4-7 odottajaa. -Edellyttää terveydenhuollon läheteen/ohjauksen, ikääntynyt ei voi ohjautua esim. suoraan kotihoidosta tai asiakasohjauksesta arviointiin.

- Toteuta arviointi organisaation strategian kautta
- Konsultoi tarvittaessa eri toimialueiden vastuuhenkilöitä ja asiantuntijoita
- Kuvaa vaihtoehdot ja täytä taulukko horisontaalisesti eri vaihtoehdoista (kukin asia arvioidaan kaikissa vaihtoehdoissa)
- Arvioi positiiviset vaikutukset (+) ja negatiiviset vaikutukset (-) tai sekä että -/+, +/-.

Ennakkoarvioinnin (EVA) kuusi vaihetta

Lisätietoa: [Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi - THL](#)